

іншими органами і підрозділами при розкритті та розслідуванні кримінальних правопорушень: навчальний посібник / за заг. ред. доктора юридичних наук, професора О.О. Юхна. Харків, 2017. 152 с.

2. Бондаренко І.П., Андреев Д.В. Застосування сучасних цифрових комунікацій та інформаційних технологій у фіксації та розслідуванні воєнних злочинів. Теорія та практика протидії злочинності у сучасних умовах : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (21 жовтня 2022 року) / упор. Л.В. Павлик, У.О. Цмоць. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. С. 52-56.

3. Дуфенюк О.М. Розслідування воєнних злочинів: логістичні, криміналістичні та судово-медичні питання. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2022. № 4. С. 369-374.

Удод Андрій Миколайович

завідувач кафедри кримінального права та кримінології факультету підготовки фахівців для підрозділів досудового розслідування
Донецького державного університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА КОЛАБОРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСВІТІ НА ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ

Кримінальна відповідальність за ст. 111-1 КК України «Колабораційна діяльність» - це кримінальне правопорушення вже розроблялося і імплементувалося в Кримінальний кодекс України вже в період воєнного положення на території нашої країни, тобто під час повномасштабної агресії. Законодавець вводив вище зазначену статтю, за для правильного розмежування від подібних кримінальних правопорушень, які присутні в розділах «Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку» та «Злочини проти основ національної безпеки України». Подібні кримінальні правопорушення, які схожі за своїм способом вчинення, але відмежовуються більшою конкретикою та додатковим об'єктом кримінального правопорушення, які зазначені саме в ст. 111-1 КК України, що в свою чергу класифікують злочини за своєю суспільною небезпекою.

Виходячи із змісту диспозиції ч. 3 ст. 111-1 КК України «Колабораційна діяльність», можна зазначити, що виділяється спеціальний об'єкт кримінального правопорушення, а саме, правовідносини в сфері освіти і відповідного захисту дітей-учнів від неправдивої інформації, а інколи і від відвертої пропаганди країни агресора. Таким чином, способом вчинення даного кримінального правопорушення передбачено, що саме суб'єкт кримінального правопорушення є громадянин України, який в свою чергу здійснюючи пропаганду в закладах освіти, це може бути заклади освіти від дошкільного до закладів вищої освіти, і не залежно від форм власності, приватний, комунальний чи державна власність, хоч і перебуває на тимчасово окупованій території. До пропаганди можна

віднести, як активна дія скоєння злочину, охоплює собою передачу недостовірної, невірної, перекрученої або обмеженої інформації, яка направлена на невірне сприйняття інформації у осіб, щодо котрих застосовується дане протиправне діяння як здійснення пропаганди. Також, тематика пропаганди можлива із визначеної в диспозиції тематики, яка має на меті сприяння здійсненню збройної агресії проти України, встановленню та утвердженню тимчасової окупації частини території України, уникненню відповідальності за здійснення державою-агресором збройної агресії проти України. Також, способом здійснення пропаганди саме в закладах освіти може здійснюватися будь яким чином, словесна передача інформації або з демонстрацією відповідної презентації, фото-відео фрагментів тощо. Тобто, якщо особа продемонструвала або словесно виказувала пропагандистку інформацію з вище зазначеною метою злочин вважається завершеним.

Крім цього, щодо провадження громадянином України стандартів освіти в закладах освіти, так само це впровадження відбувається в усіх типах закладів освіти форм власності. Щодо стандартів освіти країни агресора, то тут також вже питання стоїть, що саме можна назвати стандартом освіти, згідно Закону України «Про освіту» державним стандартом освіти - це вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувача загальної середньої освіти відповідного рівня. Тому, виходячи з вище зазначеного поняття, державою і національним законодавством до навчання встановлюються відповідні вимоги, щодо формування відповідних компетентностей у здобувачів освіти, так само туди ж відносимо і відповідні критерії оцінювання здобувачів і так само відповідна тематика навчання. В разі у відповідні робочі чи методичні плани вносяться зміни які відповідають стандартам освіти держави-агресії то вбачається вчинення злочину передбачено ч. 3 ст. 111-1 КК України. Також, навіть перехід на відповідній критерії оцінювання країни-агресора, також передбачається кримінальна відповідальність за перехід до відповідного оцінювання.

Крім того, нажаль законодавець хоч і визначив відповідний критерій суспільної небезпеки за коопераційну діяльність, що надасть можливість притягувати до відповідальності осіб які вчинили такі протиправні дії і отримати відповідне покарання за свої дії, але не вказавши відповідні норми, щодо звільнення від відповідальності за примушування до вчинення таких дій з боку окупаційної влади, коли наприклад, людина перебуваючи на межі залишитися без засобів на існування або інші тяжкі життєві обставини які в більшості випадків виникають на тимчасово окупованих територіях.